

2-TOM, 7-SON

JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO'YICHA MUTAXASSISLARNI
MALAKASINI OSHIRISH JARAYONIDA TA'LIMNING INTERFAOL
USULLARINI QO'LLASH

K.B.Erimbetov

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Nukus filiali direktori

B. Abatbaeva

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Nukus filiali

3-kurs talabasi

Annotatsiya: Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni malakasini oshirish jarayonida ta'limning interfaol usullarini qo'llash.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, o'qitish usuli, o'qish faoliyati usullari, individual psixologik hususiyati, muayyan nazariy bilimlar.

Аннотация: Применение интерактивных методов обучения в процессе повышения квалификации специалистов по физической культуре и спорту.

Ключевые слова: физическое воспитание, метод обучения, методы учебной деятельности, индивидуально-психологический характер, конкретные теоретические знания.

Annotation: The application of interactive methods of education in the process of improving the qualifications of specialists in Physical Education and sports.

Keywords: physical education, method of training, methods of reading activity, individual psychological peculiarities, certain theoretical knowledge.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2018-yil 14-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasi jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzurida jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 658-son Qaroriga asosan jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni malakasini oshirish markazi faoliyati takomillashtirildi. Markazning asosiy vazifalari maktabgacha ta'lim muassasalari, umumta'lim maktablari hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari jismoniy tarbiya o'qituvchilari (instruktorlari), kafedra mudirlari, ta'lim muassasalari va sport tashkilotlari trenerlari hamda jismoniy tarbiya va sport sohasidagi boshqa mutaxassislarni qayta tayyorlash hamda malakasini oshirishni etib belgilandi.

2-TOM, 7-SON

Bugungi kunda sport pedagogikasi sohasiga kirib kelayotgan yangiliklar, pedagogik texnologiya va innovasiyalar zamonaviy yetuk kadrlarni pedagogik tarbiyalashda asos bo'lib xizmat qiladi. Ta'limning kafolatlanganlik natijasi samaradorlikni va maqsadga erishishni belgilaydi. Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni malakasini oshirish jarayonida pedagog metod tanlashda:

Birinchi, o'qitish usuli, o'qish faoliyati usullari bilan chambarchas bog'liq bo'lishga;

Ikkinchi, maqsadlarga erishishda pedagog va malaka oshiruvchi sport bo'yicha mutaxassis hamkorligi o'z aksini topishi shart ekanligiga;

Uchinchi, malaka oshiruvchilarning yosh, individual psixologik hususiyatiga;

To'rtinchi, mavzularning izchilligi va tizimlilikini xisobga olganlikka e'tibor beradi. Yuqorida ko'rsatib o'tilgan pedagogik texnologiyaning interfaol usullarida o'z aksini topgan. Bular: "Akliy hujum", "Yalpi fikriy hujum", "Qarorlar shajarasi", "Zig-zag", "6x6x6", "Bilaman. Bilishni xoxlayman. Bilib oldim"... kabi metodlardir⁵³.

Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarning malaka oshirishning ta'lim jarayonida bu metodlarni qo'llash:

- malaka oshiruvchilarning muayyan nazariy bilimlar puxta o'zlashtirishga;

- vaqtning tejalishiga;

- har bir jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassisining faollikka undalishiga;

- malaka oshiruvchi jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassisning erkin fikrlash layoqatini shakllanishiga;

- malakasini oshiruvchi jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassisda o'zgalarning fikrini tinglay olish ko'nikmasining hosil bo'lishiga;

- jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassisning o'z fikrini himoya qila olishiga.

Noan'anaviy o'qitish usullaridan foydalanishdan maqsad nima uning afzalliklari darsning samaradorligini oshirish tamoyillari nimadan iborat degan savolga qo'yidagicha hosilalar asosida javob berish mumkin:

- noan'anaviy o'qitish eng sodda qulay usul;

- mustaqil fikrlashni o'rgatadi;

- ko'p tarmoqli;

- sodda va oson;

- bilim boyligini oshiradi;

- vaqtdan yo'tadi;

- qiziqarli o'tadi;

- darsning samaradorligini oshiradi;

2-TOM, 7-SON

- dunyoqarashni kengaytiradi;
- tafakkurni rivojlantiradi;
- malaka oshiruvchilarning diqqat e'tiborini tortadi;
- malaka oshirishga kelgan har bir jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassis bilan individual munosabatda bo'ladi;
- xotirani kuchaytiradi;
- izlanishga chorlaydi;
- malaka oshirishga kelgan jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni o'z ustida ishlashga chorlaydi.

Xulosa qilib, shuni aytish joizki jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarning malaka oshirishida ta'lim jarayoniga interfaol usullarni qo'llashda pedagog ta'lim jarayonining boshqaruvchisi vazifasida bo'lib, bunda boshqaruv maqsadi ta'limning ob'ekti va sub'ekti sifatida malaka oshirishga kelgan jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassisga yo'naltiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimiz mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash — yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016-yil 7-dekabr / Sh.M.Mirziyoev. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 48 b.
3. Neverkovich S.D. Pedagogika fizicheskoy kulturi sporta: uchebnik / S.D.
4. Neverkovich - M.: Fizicheskaya kultura, 2006.
5. Sidorov A. A. Pedagogika: Uchebnik dlya studentov, aspirantov, prepodavateley itrenerov po discipline «Fizicheskaya kultura» / Sidorov A.A., Proxorova M.V., Sinyuxin B.D. - SPb.: Terra-sport, 2000.

